

HRONOLOGIJA SLUČAJA PETAKOV

I) 16. februara 2006. godine Episkop bački Irinej - Mirko Bulović podnosi privatnu krivičnu tužbu IV Opštinskom sudu protiv Zorana Petakova¹, aktiviste Antifašističke akcije.

U krivičnoj tužbi, koja je podneta preko advokata Slavoljuba Stefanovića se navodi da je podneta „zbog toga što je u emisiji Klopka² u javnom nastupu u direktnom emitovanju programa, (Zoran Petakov) uvredio privatnog tužioca Njegovo preosveštenstvo Srpske pravoslavne crkve – episkopa bačkog Irineja – Mirka Bulovića, na taj način što je, učestvujući u emisiji, u razgovoru sa voditeljem i ostalim učesnicima emisije, izneo svoj stav o Srpskoj pravoslavnoj crkvi, za koju je kazao da propagira ideologiju u kojoj se prepoznaju desni ekstremisti, što je neistina, a u kontekstu toga, za privatnog tužioca, kao velikodostojnika te Crkve izneo reči naročito teške uvrede: „...imate četiri jahača apokalipse: Amfilohije, Atanasije, Artemije i Irinej...“, i u kontekstu obrazlaganja svog mišljenja dodao: „...njih četvorica u poslednjih petnaest godina imaju više uticaja na stvaranje tih grupacija nego što ima Državna bezbednost, a znamo koliko je državna bezbednost odnosno BIA aktivna po tom pitanju...“, čime je izvršio krivično delo uvrede iz člana 170, stav 2, u vezi sa stavom 1. KZRS³“.

Traženo je i da sud obaveže okrivljenog Petakova da na ime naknade neimovinske štete, plati tužiocu iznos od 1.000.000 dinara.

Privatni tužilac Irinej je tražio da se na glavni pretres pozovu okrivljeni Petakov, on kao privatni tužilac (episkop Irinej) i punomoćnik privatnog tužioca.

Kao dokaz predložio je da se izvrši uvid u transkript emisije i da se po potrebi, pred sudom pregleda i presluša emisija sa snimka na CD-u koji će se sudu dati na dan održavanja glavnog pretresa.

Uz privatnu krivičnu tužbu je priložen je i papir koji je naslovljen kao transkript emisije Klopka, koji je sačinio i overio Eparhijski upravni odbor pravoslavne eparhije

¹ Tužba nije navodila adresu tuženog, već je nalagala sudu da je pribavi „preko nadležnog organa MUPa.

² Emisija je održana 16. novembra 2005. godine.

³ Krivično delo uvrede iz člana 170. glasi: (1) Ko uvredi drugog, kazniće se novčanom kaznom od dvadeset do sto dnevnih iznosa ili novčanom kaznom od četrdeset hiljada do dvesta hiljada dinara.

(2) Ako je delo iz stava 1. ovog člana učinjeno putem štampe, radija, televizije ili sličnih sredstava ili na javnom skupu, učinilac će se kazniti novčanom kaznom od osamdeset do dvestačetdeset dnevnih iznosa ili novčanom kaznom od stopedeset hiljada do četristopedeset hiljada dinara.

(3) Ako je uvređeni uvredu uzvratilo, sud može obe ili jednu stranu kazniti ili osloboditi od kazne.

(4) Neće se kazniti za delo iz st. 1. do 3. ovog člana učinilac, ako je izlaganje dato u okviru ozbiljne kritike u naučnom, književnom ili umetničkom delu, u vršenju službene dužnosti, novinarskog poziva, političke delatnosti, u odbrani nekog prava ili zaštiti opravdanih interesa, ako se iz načina izražavanja ili iz drugih okolnosti vidi da to nije učinio u nameri omalovažavanja.

Bačke, Sekretar eparhijskog upravnog odbora Prezviter Vladan Simić 29.decembra 2005. godine, uz napomenu „izostavljeno što je za izostavljanje“.

II) Tokom postupka zakazano je osam pretresa, od kojih jedno nije održano zbog štrajka sudskog osoblja⁴, a dva su odložena nemogućnosti okrivljenog da prisustvuje.

Povodom nemogućnosti okrivljenog Petakova da prisustvuje glavnom pretresu od 23.11.2006. podnete lekarske potvrde, sudija Bošnjak je doneo naredbu kojom je odredio „sudsko medicinsko veštačenje od strane sudskog veštaka na okolnost da li je okrivljeni Petakov, s obzirom na svoje zdravstveno stanje, kako to proizlazi iz potvrde koju je priložio njegov branilac Doma zdravlja Novi Sad od 21.11. 2006. g. bio u mogućnosti da pristupi na glavni pretres dana 23. 11. 2006.g. da prati njegov tok i da daje svoju odbranu“.

S druge strane, privatni tužilac Irinej ni na jednom preteresu nije prisustvovao, nije dao iskaz, niti je sudija Bošnjak proveravao da li je privatni tužilac episkop Irinej uredno pozvan i opravdano sprečen da prisustvuje pretresu koji se održava po njegovoj privatnoj tužbi.

Pretresu su prisustvovali njegov punomoćnik i dva lica u mantijama iz pravne službe Eparhije.

III) Četvrti opštinski sud u Beogradu se nakon stupanja na snagu izmena Zakonika o krivičnom postupku dana 27. februara 2007. oglasio stvarno nenadležnim i predmet uputio Okružnom sudu u Beogradu kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Vrhovni sud Srbije je rešenjem od 14. juna 2006. godine utvrdio da je nadležan Četvrti opštinski sud u Beogradu i predmet vratio ovom sudu na ponovno postupanje.

IV) Punomoćnik privatnog tužioca je čak umesto privatnog tužioca odbio pokušaj mirenja, navodeći da „privatni tužilac traži da se postupak nastavi i da imajući u vidu postupanje okrivljenog nije spreman da odustane od privatne tužbe“.

V) Bez ijednog izvedenog dokaza i bez saslušanja privatnog tužioca Irineja, sudija Miroslav Bošnjak je 11. marta 2008. godine održao glavni pretres i izrekao presudu kojom je oglasio krivim Zorana Petakova iz Novog Sada za krivično delo uvrede episkopa bačkog Irineja.

Na glavnom pretresu koji je održan 11. marta, sudija Bošnjak je odbio sve predložene dokaze, pa je odbio i da se sasluša privatni tužilac episkop Irinej, bez ikakvog obrazloženja, iako se nijednom tokom postupka privatni tužilac nije izjasnio ni o jednoj činjenici koja je bitna za utvrđivanje da li je krivično delo uvrede izvršeno, odnosno da li je on zaista i uvređen, što čini bitan element ovog krivičnog dela.

Sudija Bošnjak je odbio da unese i primedbe odbrane i okrivljenog na zapisnik s obrazloženjem da to može da se učini pismenim putem naknadno.

Do današnjeg dana ni branilac ni okrivljeni nisu dobili kopiju zapisnika sa glavnog pretresa jer sudija Bošnjak tvrdi da ovu kopiju zapisnika ne može da da s obzirom da se na zapisniku nalazi izreka presude!

⁴ Štrajk osoblja iz novembra 2007. godine.

VI) U usmenom obrazloženju presude kojom je Petakov oglašen krivim bez ijednog izvedenog dokaza, osim saslušanja okrivljenog Petakova koje je pogrešno uneto u zapisnik, sudija Bošnjak je između ostalog rekao da se crkveni velikodostojnici ne smeju vređati jer “crkva nije institucija nego nešto mnogo više od toga”, da je Petakov uvredio “besprekornu ličnost” episkopa Irineja, ne samo episkopa Irineja, nego i sve hrišćane, ali i sudiju lično kao kršteno lice. Sudija Bošnjak takođe smatra u usmenom obrazloženju da ovakva uvreda nije zabeležena protiv crkve ni u vreme najstrašnijeg komunizma i to je uzeo kao posebno otežavajuću okolnost.

Pismeni otpripravak presude ni Zoran Petakov, ni njegov branilac još uvek nisu dobili.

Autor: Milan Antonijević